

A Pécsi Ítéltábla, mint másodfokú bíróság
Bf.III.55/2023/20. szám

A Pécsi Ítéltábla Pécsett, a 2023. évi november hó 7. napján megtartott nyilvános ülés alapján meghozta és a 2023. évi november hó 21. napján kihirdette a következő

í t é l e t e t:

A másodfokú bíróság a költségvetési csalás büntette és más bűncselekmények miatt **Terhelt1 és 8 társa** ellen indított büntetőügyben a Pécsi Törvényszék 22.B.24/2020/166. számú ítéletének Terhelt2 II. r., Terhelt3 III. r., Terhelt4 IV. r., Terhelt5 V. r., Terhelt6 VI. r., Terhelt7 VII. r., Terhelt8 VIII. r. és Terhelt9 IX. r. vádlottakra vonatkozó részét az alábbiak szerint változtatja meg:

Megállapítja, hogy a vádlottak a költségvetést károsító bűncselekményeket bűnszervezetben követték el.

A vádlottakkal szemben kiszabott halmazati büntetést – a foglalkozástól eltiltásra és a pénzbüntetésre vonatkozó rendelkezések érintetlenül hagyása mellett – Terhelt2 II. r. vádlott esetében 7 (hét) év szabadságvesztésre és 7 (hét) év közügyektől eltiltásra, Terhelt5 V. r. vádlott esetében 4 (négy) év 3 (három) hónap szabadságvesztésre és 5 (öt) év közügyektől eltiltásra, Terhelt6 VI. r. vádlott esetében 3 (három) év szabadságvesztésre és 3 (három) év közügyektől eltiltásra, Terhelt7 VII. r. vádlott esetében 3 (három) év szabadságvesztésre és 3 (három) év közügyektől eltiltásra, Terhelt8 VIII. r. vádlott esetében 2 (kettő) év 5 (öt) hónap szabadságvesztésre és 3 (három) év közügyektől eltiltásra, míg Terhelt9 IX. r. vádlott esetében 2 (kettő) év 6 (hat) hónap szabadságvesztésre és 3 (három) év közügyektől eltiltásra súlyosítja.

Terhelt8 VIII. r. vádlott esetében a szabadságvesztés felfüggesztésével kapcsolatos rendelkezéseket mellőzi.

Terhelt2 II. r., Terhelt5 V. r., Terhelt6 VI. r. és Terhelt7 VII. r. vádlottakkal szemben kiszabott szabadságvesztést fegyházban, míg Terhelt8 VIII. r. vádlottal szemben kiszabott szabadságvesztést börtönben rendeli végrehajtani.

Megállapítja, hogy a vádlottak feltételes szabadságra nem bocsáthatók.

Terhelt3 III. r. és Terhelt4 IV. r. vádlottakkal szemben a vagyonek Kobzás alkalmazását mellőzi, míg Terhelt9 IX. r. vádlott esetében a vagyonek Kobzás összegét 31.514.784 (harmincegymillió-ötszáztizennégyezer-hétszáznyolcvannégy) forintba mérsékli.

Felhívja a Pécsi Törvényszék Gazdasági Hivatalát, hogy Terhelt3 III. r. vádlott által letétbe tett, és a sorszáml sorszámon nyilvántartott 5.000.000 (ötmillió) forintot a Nemzeti Adó- és Vámhivatal számlaszáml számú letéti számlájára utalja át bűncselekménnyel okozott vagyoni hátrány megtérítése címén a „kft1., kft2., kft4. és kft3” közlemény feltüntetésével.

Felhívja a Pécsi Ítéltábla Gazdasági Hivatalát, hogy Terhelt4 IV. r. vádlott által befizetett, és sorszáml2. szám alatt nyilvántartott 6.585.510 (hatmillió-ötszáznyolcvanötezer-ötszázöt) forintot, valamint Terhelt9 IX. r. vádlott által befizetett, és az sorszáml3. szám alatt nyilvántartott 500.000 (ötszázezer) forintot a Nemzeti Adó- és Vámhivatal számlaszáml számú letéti számlájára utalja át bűncselekménnyel okozott vagyoni hátrány megtérítése címén a „kft1., kft2., kft4. és kft3” közlemény feltüntetésével.

Az elsőfokú bírósági eljárásban felmerült bűnügyi költségéből Terhelt7 VII. r. vádlott külön 520.392 (ötszázhuszezer-háromszázkilencvenkettő) forint, Terhelt8 VIII. r. vádlott külön 491.539 (négy százkilencvenegyezer-ötszázharminckilenc) forint bűnügyi költség megfizetésére köteles.

Egyebekben az elsőfokú bíróság ítéletét helyben hagyja azzal, hogy az elsőfokú eljárás során összesen 1.887.683 (egymillió-nyolcszáznyolcvanhétezer-hatszáznyolcvanhárom) forint bűnügyi költség merült fel, melyből Terhelt2 II. r., Terhelt3 III. r., Terhelt4 IV. r., Terhelt6 VI. r. és Terhelt9 IX. r. vádlottakat egyetemlegesen 564.600 (ötszázhatvannégyezer-hatszáz) forint, míg Terhelt7 VII. r. és Terhelt8 VIII. r. vádlottakat egyetemlegesen 1.820 (egyezer-nyolcszázhusz) forint bűnügyi költség megfizetése terheli.

Kötelezi Terhelt7 VII. r. vádlottat 18.288 (tizennyolcezer-kettőszáznyolcvannyolc) forint, míg Terhelt8 VIII. r. vádlottat 18.288 (tizennyolcezer-kettőszáznyolcvannyolc) forint másodfokú eljárásban felmerült bűnügyi költség megfizetésére.

I n d o k o l á s

I.

- [1] A Pécsi Törvényszék a 2022. december 19-én kihirdetett 22.B.24/2020/166. számú ítéletében *Terhelt2 II. r. vádlottat* a Büntető Törvénykönyvről szóló 2012. évi C. törvény (a továbbiakban: Btk.) 396. § (1) bekezdés a) pontjában meghatározott és az (5) bekezdés b) pontja szerint minősülő, felbujtóként elkövetett költségvetési csalás büntette, 2 rb. a Btk. 396. § (1) bekezdés a) pontjában meghatározott, és a (4) bekezdés b) pontja szerint minősülő – egy esetben felbujtóként, míg egy esetben közvetett tettesként elkövetett – költségvetési csalás büntette, 2 rb. a Btk. 345. §-ában meghatározott, folytatólagosan – egy esetben felbujtóként, míg egy esetben közvetett tettesként – elkövetett hamis magánokirat felhasználásának vétsége, a Btk. 342. § (1) bekezdésének c) pontjában meghatározott, felbujtóként elkövetett közokirat-hamisítás büntette, a Btk. 396. § (1) bekezdés a) pontjában meghatározott és a (3) bekezdés b) pontja szerint minősülő, felbujtóként elkövetett költségvetési csalás büntette, 3 rb. a Btk. 403. § (1) bekezdés b) pontjában meghatározott, felbujtóként – egy esetben folytatólagosan – elkövetett számvitel rendje megsértésének büntette, valamint 3 rb. a Btk. 403. § (1) bekezdés b) pontjában meghatározott közvetett tettesként – egy esetben folytatólagosan – elkövetett számvitel rendje megsértésének büntette miatt halmazati büntetésül 5 év szabadságvesztésre, 300 napi tétel pénzbüntetésre és 4 év közügyektől eltiltásra ítélte. A szabadságvesztés végrehajtási fokozatát börtönben, míg a feltételes szabadságra bocsátás legkorábbi időpontját a büntetés kétharmad részének kitöltését követő napban határozta meg. A pénzbüntetés egy napi tételének összegét 3.000 forintban állapította meg. Az ekként kiszabott, összesen 900.000 forint pénzbüntetés meg nem fizetése esetére annak szabadságvesztésre történő átváltoztatásáról is rendelkezett. A szabadságvesztésbe a II. r. vádlott által előzetes fogvatartásban töltött időt beszámította. *Terhelt2 II. r. vádlottal* szemben 32.014.784 forint erejéig vagyonekobjást rendelt el.
- [2] A törvényszék *Terhelt3 III. r. vádlott* büntetőjogi felelősségét a Btk. 396. § (1) bekezdésének a) pontjában meghatározott és az (5) bekezdés b) pontja szerint minősülő, bűnsegédként elkövetett költségvetési csalás büntetében, 2 rb. a Btk. 345. §-ában meghatározott, folytatólagosan és bűnsegédként elkövetett hamis magánokirat felhasználásának vétségében, 2 rb. a Btk. 396. § (1) bekezdés a) pontjában meghatározott és a (4) bekezdés b) pontja szerint minősülő, bűnsegédként elkövetett költségvetési csalás büntetében, a Btk. 396. § (1) bekezdés a) pontjában meghatározott és a (3) bekezdés b) pontja szerint minősülő, bűnsegédként elkövetett költségvetési csalás büntetében, valamint 2 rb. a Btk. 403. § (1) bekezdés b) pontjában meghatározott, bűnsegédként elkövetett számvitel rendje megsértésének büntetében állapította meg. Ezért – halmazati büntetésül – 3 év 10 hónap szabadságvesztésre, 200 napi tétel pénzbüntetésre, 3 év könyvelő foglalkozástól eltiltásra és 3 év közügyektől eltiltásra ítélte. A szabadságvesztést börtönben rendelte végrehajtani, míg a feltételes szabadságra bocsátás legkorábbi időpontját a büntetés kétharmad részének kitöltését követő napban határozta meg. A pénzbüntetés egy napi tételének összegét 3.000 forintban állapította meg. Az ekként kiszabott, összesen 600.000 forint pénzbüntetés meg nem fizetése esetére annak szabadságvesztésre történő átváltoztatásáról is rendelkezett. *Terhelt3 III. r. vádlottal* szemben 2.700.000 forint erejéig vagyonekobjást rendelt el. A III. r. vádlottat az ellene emelt 4 rb. a Btk. 403. § (1) bekezdésének b) pontjában meghatározott – egy esetben bűnsegédként, míg 3 esetben társtettesként elkövetett – számvitel rendje megsértése büntetnének vádja alól felmentette.

- [3] *Terhelt4 IV. r. vádlottat* a Btk. 396. § (1) bekezdés a) pontjában meghatározott és a (4) bekezdés b) pontja szerint minősülő, bűnsegédként elkövetett költségvetési csalás büntette, a Btk. 345. §-ában meghatározott, bűnsegédként elkövetett hamis magánokirat felhasználásának vétsége, a Btk. 396. § (1) bekezdés a) pontjában meghatározott és a (3) bekezdés b) pontja szerint minősülő, bűnsegédként elkövetett költségvetési csalás büntette, valamint 2 rb. a Btk. 403. § (1) bekezdés b) pontjában meghatározott, bűnsegédként elkövetett számvitel rendje megsértésének büntette miatt – halmazati büntetésül – 3 év szabadságvesztésre, 200 napi tétel pénzbüntetésre, 3 év könyvelő foglalkozástól eltiltásra és 3 év közügyektől eltiltásra ítélte. A szabadságvesztés végrehajtási fokozatát börtönben, míg a feltételes szabadságra bocsátás legkorábbi időpontját a büntetés kétharmad részének a kitöltését követő napban határozta meg. A pénzbüntetés egy napi tételének összegét 4.000 forintban állapította meg. Az ekként kiszabott, összesen 800.000 forint pénzbüntetés meg nem fizetése esetére annak szabadságvesztésre történő átváltoztatásáról is rendelkezett. A IV. r. vádlottal szemben 1.350.000 forint erejéig vagyonekobzást rendelt el. A törvényszék *Terhelt4 IV. r. vádlottat* az ellene a Btk. 403. § (1) bekezdés b) pontjában meghatározott, társtettesként elkövetett számvitel rendje megsértése büntettének vádja alól felmentette.
- [4] Az elsőfokú bíróság *Terhelt5 V. r. vádlott* büntetőjogi felelősségét a Btk. 396. § (1) bekezdés a) pontjában meghatározott és az (5) bekezdés b) pontja szerint minősülő költségvetési csalás büntettében, a Btk. 396. § (1) bekezdés a) pontjában meghatározott és a (4) bekezdés b) pontja szerint minősülő, bűnsegédként elkövetett költségvetési csalás büntettében, 2 rb. a Btk. 345. §-ában meghatározott, folytatólagosan – egy esetben bűnsegédként – elkövetett hamis magánokirat felhasználásának vétségében, a Btk. 342. § (1) bekezdés c) pontjában meghatározott, felbujtóként elkövetett közokirat-hamisítás büntettében, valamint a Btk. 403. § (1) bekezdés b) pontjában meghatározott, folytatólagosan elkövetett számvitel rendje megsértésének büntettében állapította meg. Ezért az V. r. vádlottat halmazati büntetésül 3 év 3 hónap szabadságvesztésre, 150 napi tétel pénzbüntetésre, 2 év gazdálkodó szervezet vezetése foglalkozástól eltiltásra és 3 év közügyektől eltiltásra ítélte. A szabadságvesztés végrehajtási fokozatát börtönben, míg a feltételes szabadságra bocsátás legkorábbi időpontját a büntetés kétharmad részének kitöltését követő napban határozta meg. A pénzbüntetés egy napi tételének összegét 2.000 forintban állapította meg. Az ekként kiszabott, összesen 300.000 forint pénzbüntetés meg nem fizetése esetére annak szabadságvesztésre történő átváltoztatásáról rendelkezett. Az V. r. vádlottal szemben 2.160.000 forint erejéig vagyonekobzást rendelt el. Az V. r. vádlottat az ellene 3 rb. a Btk. 403. § (1) bekezdés b) pontjában meghatározott, társtettesként elkövetett számvitel rendje megsértésének büntette miatt emelt vád alól felmentette.
- [5] *Terhelt6 VI. r. vádlottat* a Btk. 396. § (1) bekezdés a) pontjában meghatározott és az (5) bekezdés b) pontja szerint minősülő, bűnsegédként elkövetett költségvetési csalás büntette, a Btk. 396. § (1) bekezdés a) pontjában meghatározott és a (4) bekezdés b) pontja szerint minősülő, bűnsegédként elkövetett költségvetési csalás büntette, 2 rb. a Btk. 345. §-ában meghatározott, folytatólagosan és bűnsegédként elkövetett hamis magánokirat felhasználásának vétsége, továbbá a Btk. 342. § (1) bekezdés c) pontjában meghatározott és aszerint minősülő, felbujtóként elkövetett közokirat-hamisítás büntette miatt, halmazati büntetésül 2 év 4 hónap szabadságvesztésre, 150 napi tétel pénzbüntetésre és 2 év közügyektől eltiltásra ítélte. *Terhelt6 VI. r. vádlottal* szemben kiszabott szabadságvesztést börtönben rendelte végrehajtani, melyből legkorábban a büntetés kétharmad részének kitöltését követő napon bocsátható feltételes szabadságra. A pénzbüntetés egy napi tételének összegét 1.000 forintban határozta meg. Az ekként kiszabott, összesen 150.000 forint pénzbüntetés meg nem fizetése esetére annak szabadságvesztésre történő átváltoztatásáról is rendelkezett. A VI. r. vádlottal szemben 2.700.000 forintra vagyonekobzást rendelt el. *Terhelt6 VI. r. vádlottat* az ellene 4 rb. a Btk. 403. § (1) bekezdés b) pontjában meghatározott

– egy esetben bűnsegédként, míg 3 esetben társtettesként elkövetett – számvitel rendje megsértésének büntette miatt emelt vád alól felmentette.

[6] *Terhelt7 VII. r. vádlott* büntetőjogi felelősségét a Btk. 396. § (1) bekezdés a) pontjában meghatározott és az (5) bekezdés b) pontja szerint minősülő, bűnsegédként elkövetett költségvetési csalás büntette, a Btk. 396. § (1) bekezdés a) pontjában meghatározott és a (4) bekezdés b) pontja szerint minősülő, bűnsegédként elkövetett költségvetési csalás büntette, 2 rb. a Btk. 345. §-ában meghatározott, folytatólagosan és bűnsegédként elkövetett hamis magánokirat felhasználásának vétsége, a Btk. 396. § (1) bekezdés a) pontjában meghatározott és a (3) bekezdés b) pontja szerint minősülő költségvetési csalás büntette, valamint a Btk. 403. § (1) bekezdés b) pontjában meghatározott és aszerint minősülő számvitel rendje megsértésének büntette miatt halmazati büntetésül 2 év 4 hónap szabadságvesztésre, 150 napi tétel pénzbüntetésre, 2 év gazdálkodó szervezet vezetése foglalkozástól eltiltásra és 2 év közügyektől eltiltásra ítélte. A szabadságvesztés végrehajtási fokozatát börtönben, míg a feltételes szabadságra bocsátás legkorábbi időpontját a büntetés kétharmad részének kitöltését követő napban határozta meg. *Terhelt7 VII. r. vádlottal* szemben kiszabott pénzbüntetés egy napi tételének összegét 2.000 forintban állapította meg. Az ekként kiszabott, összesen 300.000 forint pénzbüntetés meg nem fizetése esetére annak szabadságvesztésre történő átváltoztatásáról rendelkezett. A VII. r. vádlottal szemben 2.160.000 forint erejéig vagyonekobzást rendelt el. *Terhelt7 VII. r. vádlottat* az ellene 4 rb. a Btk. 403. § (1) bekezdés b) pontjában meghatározott – egy esetben bűnsegédként, míg 3 esetben társtettesként elkövetett – számvitel rendje megsértésének büntette miatt emelt vád alól felmentette.

[7] *Terhelt8 VIII. r. vádlottat* a Btk. 396. § (1) bekezdés a) pontjában meghatározott és a (4) bekezdés b) pontja szerint minősülő költségvetési csalás büntette, a Btk. 342. § (1) bekezdésének c) pontjában meghatározott, társtettesként elkövetett közokirat-hamisítás büntette, valamint a Btk. 403. § (1) bekezdésének b) pontjában meghatározott és aszerint minősülő számvitel rendje megsértésének büntette miatt, halmazati büntetésül 2 év szabadságvesztésre, 100 napi tétel pénzbüntetésre és 2 év gazdálkodó szervezet vezetése foglalkozástól eltiltásra ítélte. A szabadságvesztés végrehajtását 3 év 6 hónap próbaidőre felfüggesztette, melynek elrendelése esetére azt börtönben rendelte végrehajtani, melyből *Terhelt8 VIII. r. vádlott* a büntetés kétharmad részének kitöltését követő napon bocsátható legkorábban feltételes szabadságra. A pénzbüntetés egy napi tételének összegét 2.000 forintban állapította meg. Az ekként kiszabott, összesen 200.000 forint pénzbüntetés meg nem fizetése esetére annak fogházban végrehajtandó szabadságvesztésre történő átváltoztatásáról is rendelkezett. *Terhelt8 VIII. r. vádlottal* szemben 1.800.000 forint erejéig vagyonekobzást rendelt el.

[8] *Terhelt9 IX. r. vádlott* büntetőjogi felelősségét a Btk. 396. § (1) bekezdés a) pontjában meghatározott és az (5) bekezdés b) pontja szerint minősülő, bűnsegédként elkövetett költségvetési csalás büntetében, 2 rb. a Btk. 396. § (1) bekezdés a) pontjában meghatározott és a (4) bekezdés b) pontja szerint minősülő bűnsegédként elkövetett költségvetési csalás büntetében, 2 rb. a Btk. 345. §-ában meghatározott, folytatólagosan és bűnsegédként elkövetett hamis magánokirat felhasználásának vétségében, valamint a Btk. 396. § (1) bekezdés a) pontjában meghatározott és a (3) bekezdés b) pontja szerint minősülő, bűnsegédként elkövetett költségvetési csalás büntetében állapította meg. Ezért a IX. r. vádlottat halmazati büntetésül 2 év 2 hónap szabadságvesztésre, 150 napi tétel pénzbüntetésre és 2 év közügyektől eltiltásra ítélte. A szabadságvesztést börtönben rendelte végrehajtani, melyből a IX. r. vádlott legkorábban a büntetés kétharmad részének kitöltését követő napon bocsátható feltételes szabadságra. A pénzbüntetés egy napi tételének összegét 2.000 forintban állapította meg. Az ekként kiszabott, összesen 300.000 forint pénzbüntetés meg nem fizetése esetén annak szabadságvesztésre történő átváltoztatásáról rendelkezett. *Terhelt9 IX. r.*

vádлотtal szemben 32.014.784 forint erejéig vagyoneľkobzást rendelt el. A IX. r. vádлотtat 6 rb. a Btk. 403. § (1) bekezdésének b) pontjában meghatározott – 3 esetben bűnsegédként, 3 esetben társtettesként elkövetett – számvitel rendje megsértése büntettének vádja alól felmentette.

[9]

II.

- [10] A törvényszék fenti ítélete ellen az ügyészség valamennyi vádлотt terhére fellebbezést jelentett be: Terhelt1 I. r. vádлотtal szemben felmentése miatt, bűnössége megállapítása és büntetés kiszabása; Terhelt2 II. r., Terhelt3 III. r., Terhelt4 IV. r., Terhelt5 V. r., Terhelt6 VI. r., Terhelt7 VII. r., Terhelt8 VIII. r. és Terhelt9 IX. r. vádлотtakkal szemben a bűncselekmény bünszervezetben történő elkövetésének megállapítása és büntetésük súlyosbítása, míg Terhelt3 III. r., Terhelt4 IV. r., Terhelt5 V. r., Terhelt6 VI. r., Terhelt7 VII. r. és Terhelt9 IX. r. vádлотtak esetében részfelmentésük miatt, bűnösségüknek a gazdálkodás rendjét sértő bűncselekményekben történő megállapítása érdekében.
- [11] Terhelt2 II. r. vádлотt és védője elsődlegesen felmentés, másodlagosan enyhítés, míg harmadlagosan a minősítés megváltoztatása; Terhelt3 III. r., Terhelt4 IV. r., Terhelt5 V. r. vádлотtak és védőik elsődlegesen felmentés, másodlagosan enyhítés; Terhelt6 VI. r. vádлотt és védője elsődlegesen felmentés, másodlagosan enyhítés, harmadlagosan eltérő minősítés megállapítása; Terhelt7 VII. r. vádлотt védője felmentés, míg Terhelt9 IX. r. vádлотt és védője elsődlegesen felmentés, másodlagosan enyhítés, míg harmadlagosan eltérő minősítés végett jelentett be jogorvoslatot.
- [12] A Pécsi Fellebbviteli Főügyészség az átiratában, valamint a nyilvános ülésen jelen lévő képviselője útján az ügyészségi fellebbezést Terhelt1 I. r. vádлотt tekintetében visszavonta, míg a további vádлотtakkal szemben bejelentett jogorvoslati kérelmet fenntartotta. Ennek értelmében valamennyi vádлотt esetében a bűncselekmény bünszervezetben történő elkövetésének megállapítására és a büntetésük súlyosítására, míg Terhelt3 III. r., Terhelt4 IV. r., Terhelt5 V. r., Terhelt6 VI. r., Terhelt7 VII. r. és Terhelt9 IX. r. vádлотtak esetében bűnösségüknek a gazdálkodás rendjét sértő bűncselekményekben történő megállapítására tett indítványt.
- [13] Terhelt3 III. r. vádлотt védője a nyilvános ülésen a fellebbezési nyilatkozatát részben módosítva elsősorban a III. r. vádлотt felmentését, másodsorban az ítélet – megalapozatlanság okán történő – hatályon kívül helyezését és az elsőfokú bíróság új eljárásra utasítását, míg harmadlagosan a büntetés enyhítését kérte.
- [14] Terhelt4 IV. r. vádлотt védője szintén módosította a perorvoslati nyilatkozatát. Ennek értelmében elsősorban az ítélet megalapozatlanság miatti hatályon kívül helyezését és az eljárás megismétlését, másodsorban a IV. r. vádлотt felmentését, ennek hiányában a bűncselekmény bünszervezet keretében történő megállapítását célzó ügyészségi indítvány elutasítását, míg harmadsorban a büntetés enyhítését kérte azzal, hogy Terhelt4 IV. r. vádлотtal szemben felfüggesztett szabadságvesztést szabjon ki a másodfokú bíróság.
- [15] Terhelt5 V. r. vádлотt védője a felmentés iránt bejelentett perorvoslati kérelmét visszavonva a nyilvános ülésen kizárólag az V. r. vádлотtal szemben alkalmazott joghátrány jelentős enyhítését kérte.
- [16] A nyilvános ülésen Terhelt2 II. r., Terhelt6 VI. r., Terhelt7 VII. r. és Terhelt9 IX. r. vádлотtak védői a jogorvoslati nyilatkozatukkal megegyező tartalommal szólaltak fel, míg Terhelt8 VIII.

r. vádlott védője az elsőfokú ítélet VIII. r. vádlottra vonatkozó részének helybenhagyását kérte.

[17]

III.

- [18] A másodfokú bíróság a büntetőeljárásról szóló 2017. évi XC. törvény (a továbbiakban: Be.) 590. § (1) bekezdése alapján a kölcsönösen bejelentett fellebbezéssel megtámadott elsőfokú ítéletet az azt megelőző bírósági eljárással együtt bírálta felül, mely a (2) bekezdés értelmében kiterjedt az ítélet megalapozottságára, az ítéletnek a bűnösség megállapítására, a bűncselekmény minősítésére, a büntetés kiszabására és az intézkedés alkalmazására vonatkozó rendelkezéseire, valamint az indokolás helyességére és az eljárási szabályok megtartására, illetve – a Be. 590. § (7) bekezdése szerint hivatalból – az egyszerűsített felülbírálat körébe tartozó kérdésekre is.
- [19] A Be. 590. § (9) bekezdése folytán nem volt tárgya a másodfokú felülbírálatnak az ítélet Terhelt1 I. r. vádlottra vonatkozó része, mely – az ügyészégi fellebbezés visszavonása okán – első fokon jogerőre emelkedett.
- [20] A másodfokú bíróság e felülbírálat során észlelte, hogy az elsőfokú bíróság által megállapított tényállás a Be. 592. § (2) bekezdés a) pontja szerint részben megalapozatlan, mert az kismértékben hiányos. Ezért a tényállást a másodfokú bíróság a Be. 593. § (1) bekezdésének a) pontjára figyelemmel – az elsőfokú bíróság által lefolytatott bizonyítást érintő ügyiratok tartalma alapján – az alábbiak szerint egészítette ki:
- [21] A kft4. fő tevékenységi köre zöldterület-kezelés volt, míg a tevékenységi körök között a személyi biztonsági tevékenység is szerepelt (az ítélet [42] pontja).
- [22] Az ítélet [129] pontját azzal egészíti ki, hogy annak ellenére, hogy a Terhelt8 VIII. r. vádlott, mint a kft4. számviteli szabályok betartásáért felelős képviselője a beszámolási kötelezettségének a 2016. üzleti évre eleget tett, a közzétett beszámolóban szereplő adatokat alátámasztó főkönyvi kivonatot, főkönyvi kartonokat sem a gépi könyvelés, sem a társaság lefoglalt iratanyaga nem tartalmazott. A társaság 2016. évi ráfordításai ekként nem voltak megállapíthatók.
- [23] Az ítélet [154] pontját pedig azzal egészíti ki, hogy a másodfokú eljárás során Terhelt4 IV. r. vádlott 6.585.510 forintot helyezett letétbe a Pécsi Törvényszéken, míg Terhelt3 III. r. vádlott 5.000.000 forintot, illetve Terhelt9 IX. r. vádlott 500.000 forintot helyezett letétbe a Pécsi Ítéltábla letéti számláján az adóhiány részbeni megtérítésére.
- [24] Az ekként kiegészített tényállás most már mentes a Be. 592. § (1) és (2) bekezdéseiben felsorolt teljes, illetve részbeni megalapozatlanságot eredményező hibáktól és hiányosságoktól: hiánytalan, teljeskörűen felderített, iratellenes megállapítást vagy téves ténybeli következtetést nem tartalmaz; az a cselekvőségüket tagadó vádlottak védekezésével szemben álló részében is a bizonyítékok indokolt és okszerű mérlegelésén alapul.

[25]

IV.

- [26] Az elsőfokú bíróság nem vétett az eljárása során olyan, a Be. 607. § (1) bekezdésében vagy a Be. 608. § (1) bekezdésében felsorolt ún. abszolút-, illetve a Be. 609. § (1) bekezdésében nevesített kihatással bíró és a másodfokú eljárásban ki nem küszöbölhető ún. relatív eljárási szabálysértést, mely az ügy érdemi felülbírálatának akadályát képezte volna.
- [27] A törvényszék a bizonyítási eljárást a büntetőeljárás törvény rendelkezéseinek megtartásával folytatta le. Beszerezte, megvizsgálta és a logika szabályainak megfelelően, igen részletesen és körültekintően értékelte az ügyben felmerülő nagy számú bizonyítékot, különös tekintettel a tanúvallomásokra, a leplezett eszközökkel beszerezett kommunikációból nyert adatokra, valamint az okirati bizonyítékokra. Ítéletének indokolásában pedig meggyőzően és magas színvonalon adott számot a ténymegállapításairól, illetve ezzel kapcsolatban a vádlotti védekezések elvetésének okairól is. Következésképpen indokolási kötelezettségének is magas színvonalon tett eleget.
- [28] A bizonyítékokat értékelő tevékenységével a másodfokú bíróság nagyjából – a bünszervezet megállapíthatóságával kapcsolatos álláspontja kivételével – egyetértett, azt megismételni nem kívánja – annak ellenére sem, hogy a felmentést célzó fellebbezések tulajdonképpen az elsőfokú eljárásban már előterjesztett és az elsőfokú bíróság által részletesen megcáfolt védői érvelések megismétlését és az elsőfokú bíróság e körben kifejtett indokolásának figyelmen kívül hagyását jelentették –, mindössze az alábbiak kiemelését tartotta szükségesnek a bejelentett jogorvoslati kérelmekre figyelemmel.
- [29] A felmentést célzó vádlotti és védői jogorvoslati kérelmek lényege, hogy a vádlottak a cégeket törvényesen működtették, annak során bűncselekményt nem követtek el, illetve azzal a vádlottak egy része tisztában sem volt.
- [30] Terhelt2 II. r., Terhelt6 VI. r., valamint Terhelt9 IX. r. vádlottak védője annak a meggyőződésének adott hangot, hogy az elsőfokú bíróság által lefolytatott széleskörű bizonyítás ellenére sem lehetett volna a törvényszék által megállapított tényállást rögzíteni. Ennek során sérelmezte az új szakértőre vonatkozó bizonyítási indítványa elutasítását. Véleménye szerint az igazságügyi könyvszakértő nem járhatott volna el az ügyben szakértőként, hiszen a vállalkozási tevékenysége szünetelt. Sérelmezte továbbá, hogy a szakértő egyéb érdekelt6 korábbi terhelt által becsatolt magánszakvéleményben, illetve Terhelt4 IV. r. vádlott észrevételeiben foglaltakat elfogadta, de azt a szakvélemények elkészítésekor mégsem vette figyelembe. Bár a szakértő arra hivatkozott, hogy a Nemzeti Adó- és Vámhivatal iratanyaga alapján készítette a szakvéleményt, mégsem vette figyelembe az önellenőrzés tényét és az abban foglalt adatokat sem a kft4.-vel kapcsolatban. Ugyanakkor hangsúlyozta, hogy az adóhatósági ellenőrzés semmilyen bűncselekmény elkövetését nem tárta fel.
- [31] Vitatta Terhelt2 II. r. vádlott nyomozás során tett beismerő vallomásának törvényességét. Álláspontja szerint a terhelt olyan pszichikai nyomás alatt állt, illetve a jogait olyan fokban korlátozták, mely az önkéntesség tekintetében észszerű kételyt vet fel, melyet a kihallgatásról szóló jegyzőkönyv szövegezése is megerősít. Kiemelte egyéb érdekelt7 pénzügyi nyomozó szerepét is, aki véleménye szerint nem járhatott volna el a nyomozás során, hiszen olyan személyi összefonódásra derült fény vele kapcsolatban az ügyben szereplő tanúkkal, melyre tekintettel az általa készített nyomozási iratokat, illetve az általa vezetett kihallgatások anyagát nem lehetett volna bizonyítékként figyelembe venni.
- [32] Sérelmezte, hogy a vallomásukkal terhelő bizonyítékot szolgáltató terhelt-társakkal szemben a nyomozást megszüntették, vagy a bírósági eljárást elkülönítették, illetve az I. r. vádlottat felmentették. Hangsúlyozta, hogy Terhelt6 VI. r. vádlott csupán szolgálatvezetőként járt el, ezért a bűncselekmények elkövetéséről, a cégek működéséről nem bírt tudomással, míg Terhelt9 IX. r. vádlott csak azt teljesítette, amire megkérték; fogalma sem volt tehát arról, hogy ezzel bűncselekmény elkövetéséhez nyújt segítséget. Álláspontja szerint az elsőfokú

bíróság az indokolási kötelezettségét sem teljesítette, hiszen teljeskörűen nem jelölte meg azokat a bizonyítékokat, melyek Terhelt2 II. r., Terhelt6 VI. r., illetve Terhelt9 IX. r. vádlottak büntetőjogi felelősségének alapjául szolgálhatnának. Ezen felül pedig hangsúlyozta, hogy a leplezett eszközökkel rögzített beszélgetések és elektronikus üzenetek – törvényességük elfogadása esetén – sem tartalmazznak olyan bizonyítékot, mely alapján megnyugtatóan tisztázni lehetne a vádlottak szerepét. Mindezek alapján e vádlottak felmentését kérte.

- [33] Terhelt3 III. r. vádlott védője a jogorvoslati kérelmének írásban benyújtott indokolásában mindenekelőtt az indokolási kötelezettség megsértésére hivatkozott: ítéletében a törvényszék sem közvetlen, sem közvetett bizonyítékot nem értékelt a III. r. vádlott terhére és ezzel kapcsolatban az érdemi indokolás is elmaradt. A tényállás megállapítására pedig hiányosan került sor és az részben felderítetlen: egyrészt a törvényszék nem állapította meg azokat az adatokat, hogy miért bízta meg Terhelt2 II. r. vádlott Terhelt3 III. r. vádlottat a könyveléssel, és ennek során milyen feltételekben állapodtak meg a felek; másrészt nem tisztázta azt sem, hogyan részesült a III. r. vádlott az állítólagos többletjövedelemről, amit a bűncselekmény elkövetése révén szereztek. Ezen felül nem rögzítette azt sem, hogy Terhelt3 III. r. vádlott pontosan milyen magatartással járult hozzá a bűncselekmény elkövetéséhez. Mindemellett pedig a kárérték meghatározása is törvénysértő volt, hiszen a bíróság nem vette figyelembe a IV. r. vádlott észrevételeit, valamint a kft4. önellenőrzésében foglaltakat.
- [34] A bizonyítékok értékelésével kapcsolatban előadta, hogy Terhelt3 III. r. vádlott mindvégig következetes vallomásával szemben a kihallgatott tanúk nem adtak elő olyan körülményt, melyből a bűnösségére lehetett volna következtetni; ahogyan nem tartalmaztak terhelő adatot a lehallgatott telefonbeszélgetések sem, melyekből nem lehetett kétséget kizáró következtetést tenni arra, hogy a III. r. vádlott tisztában lett volna azzal, hogy a cégek törvénysértő működésében vett részt. A bünszervezet kapcsán pedig azt hangsúlyozta, hogy nem csupán a konspiratív működés, hanem a hierarchikus felépítés és a hosszabb időre szervezettség törvényi feltételei sem állapíthatók meg. Hiányzik tehát az a negatív értéktöbblet, mellyel a törvény a bünszervezetet a bünszövetségtől elhatárolja.
- [35] Terhelt4 IV. r. vádlott védője – egyetértve Terhelt3 III. r. vádlott védője által előadottakkal – maga is sérelmezte, hogy az elsőfokú bíróság által az ítékezés alapjául elfogadott tényállás nem bizonyítékokon, hanem csupán feltételezéseken alapul; a törvényszék nem sorolja fel azokat a bizonyítékokat, amelyen a IV. r. vádlott bűnösségének megállapítása nyugszik. Terhelt4 IV. r. vádlott terhére értékelt bizonyítékok csupán a titkos információgyűjtés eredményével kapcsolatban kerültek nevesítésre, melyek ugyanakkor a bűnösségét nem támasztják alá. Az elsőfokú bíróság ítélete ezért megalapozatlan, melyet csupán hatályon kívül helyezéssel lehet orvosolni. Ennek hiányában ugyanakkor indítványokat is tett a tényállás Be. 593. § (1) bekezdés b) pontja szerinti kiegészítésére, illetve helyesbítésére is.
- [36] A bünszervezet fogalmának megvizsgálásával azonban annak a meggyőződésének adott hangot, hogy a törvényszék e kötelezettségének példás módon tett eleget, mellyel teljes egészében egyetért; a társas elkövetési formák közül ezért legfeljebb a Btk. 459. § (1) bekezdésének 2. pontjában meghatározott bünszövetséget lehet a IV. r. vádlott terhére megállapítani.
- [37] Terhelt7 VII. r. vádlott védője jogorvoslati kérelmében előadta, hogy a VII. r. vádlott a büntetőeljárás során következetesen tagadta a bűnösségét; álláspontja szerint az alvállalkozóként közreműködő cégek tevékenységéről, illetve az adójogi kötelezettségük elmulasztásáról a VII. r. vádlott nem bírt tudomással, ekként az nem is róható a terhére. Hangsúlyozta, hogy ezekben a gazdasági társaságokban nem volt érintett, azokban nem volt ügyvezető és nem irányította e társaságok működését sem. Tudata tehát nem fogta át, hogy bűncselekményt követne el. Egyetértett ugyanakkor az elsőfokú bírósággal abban, hogy

bűnszervezet nem jött létre. Miután a bizonyítékok zárt láncolata nem állt össze, melyből alappal lehetne következtetni a VII. r. vádlott bűnösségére, ezért a felmentését kérte.

- [38] Terhelt9 IX. r. vádlott a másodfokú bírósághoz eljuttatott észrevételében azt adta elő, hogy ő segíteni próbált a férjének munkavégzéséhez: csupán Terhelt2 II. r. vádlottat szállította egy gépjárművel, hiszen a II. r. vádlottnak nem volt vezetői engedélye. Emellett sajnálja, hogy megfogadta a védője tanácsát, és nem tett az elsőfokú bírósági eljárásban vallomást. Hangsúlyozta, hogy nem bűnöző, nem börtönbe való, bűncselekményt pedig álláspontja szerint nem követett el.
- [39] Mindezekkel azonban a másodfokú bíróság nem értett egyet; a védői álláspontokkal szemben ugyanis az elsőfokú bíróság tényállásában írt cselekménysorozat egyértelműen a költségvetési bevételek elmaradásához vezetett.
- [40] A másodfokú bíróság arra az álláspontra helyezkedett, hogy az ügy hátterét képező céghálózat magán viseli a szóban forgó elkövetési magatartások szinte valamennyi, a hasonló ügyekben sztereotípiaként ismétlődő jellemzőjét. Az elsőfokú bíróság bűnszervezet kapcsán kifejtett álláspontjával szemben ugyanis a résztvevő cégek mind *bukó cégek* voltak, melyek meghatározott rend szerint, kb. 6-8 havonta váltották egymást. Ezeknek a társaságoknak további közös sajátossága, hogy az adó- és járulékfizetési kötelezettségeiknek egyáltalán nem tettek eleget, még akkor sem, amikor egyébként az adóbevallási kötelezettségüket határidőben teljesítették. A bankszámlára érkező pénzt pedig szinte azonnal, vagy néhány napon belül a képviselőjében eljáró személy készpénzben felvette.
- [41] További igen jellegzetes körülmény az is, hogy a bukó cégekkel szemben a hatóságok gyakran kezdeményeztek különböző jogi eljárásokat, így különösen végrehajtási, illetőleg felszámolási vagy kénysztörölési eljárást. Az elsőfokú bíróság valamennyi érintett céggel kapcsolatban rögzítette a tényállásban, hogy milyen módon szűntek meg jogutód nélkül. A nyomozás irataiból pedig az is kétséget kizáróan megállapítható volt, hogy a cégek egy részével szemben végrehajtási eljárás is indult: a kft5.-vel szemben 2016. május 11-én (*nyomozati iratok III. kötet 5. oldal*); a kft2.-vel szemben 2016. október 27-én (*nyomozati iratok III. kötet 246. oldal*).
- [42] Az ún. *nullás adóbevallások* is minden esetben arra utalnak, hogy a ténylegesen szerzett bevételek után az adóbefizetési kötelezettséget a vádlottak a váddal érintett cégekkel nem kívánták teljesíteni. Mindezek pedig már eleve megkérdőjelezzik a működésük tisztaságát.
- [43] A valótlan tartalmú adóbevallást benyújtó, illetve a valós adóbevallást benyújtó, de az adókat és járulékokat meg nem fizető cégek valódi irányítója Terhelt2 II. r. vádlott, illetve Terhelt3 III. r. és Terhelt4 IV. r. vádlottak voltak, hiszen a többi vádlottat ők látták el olyan utasításokkal, amelyek alapján a költségvetést károsító magatartást ez utóbbiak kifejtették. Ennek során a vádlottak egyáltalán nem foglalkoztak azzal, hogy az üggyel érintett gazdasági társaságok eleget tudnak-e tenni az adó- és egyéb járulékfizetési kötelezettségeiknek, különös tekintettel arra, hogy a zrt1.-től érkező megbízási díj jelentős részét készpénzben felvették a bankszámlákról, az ekként megmaradt pénz pedig nem fedezte az adófizetési kötelezettségeik teljesítéséhez szükséges összeget. Mindezzel a vádlottak mindegyike tisztában volt.
- [44] A cégek bankszámláira átutalt pénzeket sem minden esetben e társaságok közhiteles nyilvántartásba bejegyzett képviselői, hanem helyettük más személyek már előre kitöltött csekkfüzet vagy más meghatalmazás alapján vették fel.
- [45] Ugyancsak a bukó cégek jogellenes működésére utal, hogy tevékenységük gyakorlása székhelyüktől távol történt; sok esetben a gazdasági társaságok vezetői nem is tartózkodtak azok székhelyén, ott sosem jártak, sőt, esetleg tudomással sem bírtak arról, hogy az hova került bejegyzésre. E gazdálkodó szervezetek minden esetben székhelyszolgáltató

igénybevételével jöttek létre, mely már önmagában is észszerű kételyt vet fel a jogszerű működéssel kapcsolatban.

- [46] A számlaforgalmi kimutatásokból megállapítható, hogy a megbízási díj bankszámlára történő megérkezését követően a készpénzfelvétel, illetve a munkabérek átutalása miatt nem maradt végrehajtás alá vonható vagyon, ennek okán pedig az adóhatóság által elrendelt végrehajtási cselekmények is minden esetben eredménytelenek maradtak.
- [47] Fentieket támasztja alá az is – ahogy a későbbiekben bünszervezet kapcsán is hivatkozik rá a másodfokú bíróság –, hogy a váddal érintett társas vállalkozások – a kft3 kivételével – az adóbevallásaikat nagyrészt elkésztetten nyújtották be. Ez is ahhoz járult hozzá, hogy a bevallással érintett adófizetési kötelezettség hatóság általi utólagos ellenőrzése késedelmet szenvedjen.
- [48] Mindezeket alátámasztják az ügyben kihallgatott tanúk vallomásai, így különösen az ügyben korábban terheltként szereplő tanú18, tanú19 és tanú20, továbbá tanú5 és különösen tanú2 tanúk is.
- [49] Az elsőfokú bíróság kimerítően és helyesen elemezte a rendelkezésre álló okirati bizonyítékokat is, különösen a bankszámlakivonatok tartalmával, a bankszámla feletti rendelkezési jogosultságokkal és a pénzfelvételekkel kapcsolatban. Helyesen hivatkozott a cégmásolatok tartalmára is. Mindezek pedig alátámasztják a vád tárgyát képező céghálózat jogellenes működését.
- [50] Ehelyütt kellett kitérni a Terhelt2 II. r. vádlott vallomásának törvényességére. A másodfokú bíróság álláspontja szerint a II. r. vádlott kihallgatása törvényesen történt, hiszen a védőjével a kihallgatását megelőzően konzultálhatott, és a kihallgatás elején hozzájárult ahhoz, hogy védője távollétében is vallomást tegyen. Osztotta az ítéltábla a II. r. vádlott védőjének azt az észrevételét, mely szerint a büntetőeljárás alatt álló személyekre igen nagy pszichikai nyomás nehezedik a kihallgatásuk alkalmával. Ez azonban az adott bizonyíték törvényességére semmilyen kihatással nem bír.
- [51] A büntetőeljárás törvény nevesíti azokat a kritériumokat, melyek alapján az adott bizonyítékot a bizonyítékok köréből ki kell rekeszteni. A másodfokú bíróság azonban Terhelt2 II. r. vádlott nyomozás során tett beismerő vallomásának rögzítésekor ilyen aggályt nem észlelt, a terhelt védekezéshez való jogai nem sérültek, illetve a vallomás önkéntessége iránt sem merült fel kétely. Az teljesen nyilvánvaló, hogy a II. r. vádlott célja e nyilatkozat megtételével az volt, hogy a nyomozó hatóság az őrizetét szüntesse meg és ne tegyen előterjesztést az ügyészségnek az előzetes letartóztatás elrendelésének indítványozására. Ez azonban önmagában nem teszi a vallomást törvénytelené; annak a jogszerűségét a büntetőeljárás törvény nem zárja ki. Ennek alapja pedig a terhelt védekezése szabad megválasztásának joga. A védekezés megválasztásának következményeit ezért a vádlottnak kell viselnie.
- [52] Mindezek alapján helyesen járt el az elsőfokú bíróság, amikor Terhelt2 II. r. vádlott nyomozás során tett vallomását bizonyítékként figyelembe vette, és a tényállást arra alapította, hiszen a rendelkezésre álló és részben már fentebb hivatkozott egyéb bizonyítékok a II. r. vádlott – *a vádlott-társait is terhelő* – vallomását megerősítették.
- [53] Ez pedig egybevág azzal a több évtizede töretlenül érvényesülő ítélkezési gyakorlattal, mely szerint a bizonyítékok bíróság általi mérlegelésének megszokott módja az, hogy a bíróság a vallomás egyes – általában más bizonyítékokkal is megerősített – részeit fogadja el irányadónak a történeti tényállás megállapítása során, míg a vallomásnak olyan részeit, amelyek más bizonyítékokkal ellentétesek, figyelmen kívül hagyja (*BH 1998.418. eseti döntés*).

- [54] Osztotta a másodfokú bíróság a törvényszéknek azt az álláspontját is, mely szerint a leplezett eszközökkel rögzített telefonbeszélgetések anyagát bizonyítékként a bírósági eljárásban fel lehetett használni. Ezt ugyanakkor az eljárás során senki sem vitatta. Azt viszont már igen, hogy a telefonbeszélgetések tartalma bármilyen módon igazolná a vádlottak részvételét a költségvetés megkárosításában.
- [55] Az elsőfokú bíróság e körben igen részletes, minden részletre kiterjedő indokolást adott arra vonatkozóan, hogy mely közlés bír jelentőséggel a rögzített telefonhívások közül és az mit bizonyít. Ezzel pedig a másodfokú bíróság teljes mértékben egyetértett. A leplezett eszközökkel rögzített beszélgetések tartalmából tehát az a következtetés volt levonható, hogy a céghálózat egész működésének célja az adófizetési kötelezettség kikerülése, az adó összegének adóhatóság előli elvonása volt.
- [56] Az elsőfokú bíróság helyesen hivatkozott a Terhelt3 III. r. és Terhelt4 IV. r. vádlottaktól lefoglalt könyvelési anyagban fellelt táblázatban szereplő bejegyzések szerepének jelentőségére is, amely szerint a felvett készpénzből bizonyos összegeket (*a megbízó cég képviselőinek*) visszaosztottak, illetve bizonyos összegeket pedig az ügyben szereplő vádlottaknak juttattak. Ez ugyanis alapjaiban cáfolja meg e vállalkozások törvényes működését; a cégvagyonnak az észszerű gazdálkodással ellentétes felhasználása már önmagában is a törvényes működés hiányára enged következtetni.
- [57] Az igazságügyi könyvszakértői vélemény bizonyítékként történő felhasználására is törvényesen került sor. A szakértői kompetenciát, illetve a szakértő eljárási jogosultságát az teremti meg, hogy az igazságügyi minisztériumnál szakértőként való regisztrálása a kirendelésekor, illetve a szakvélemény adásakor fennállt-e. Miután a szakértő a mai napig szerepel az Igazságügyi Minisztérium szakértői névjegyzékében, ezért jogosult büntetőügyekben szakértőként eljárni, melynek tekintetében közömbös, hogy ezt egyéni vállalkozóként vagy társas vállalkozási formában teljesíti. Erre figyelemmel formai akadályai sem voltak annak, hogy szakvéleményét bizonyítékként lehessen felhasználni.
- [58] A szakértő a véleményét a rendelkezésére bocsátott nyomozati iratok tartalma, a több évtizedes szakmai tapasztalata és a könyvvizsgálatra vonatkozó módszertani levél alapján, a bevetett szakértői módszerek igénybevételeével készítette el, ezért a szakvéleménnyel kapcsolatban aggály nem merült fel. Az a körülmény, hogy a IV. r. vádlott észrevételeit részben elfogadta, nem jelenti azt, hogy az adó- és járulékhány tekintetében módosítania kellene a szakvéleményét. Ami pedig az önellenőrzést jelenti, a bírói gyakorlat több évtizede következetes abban, hogy az adóhatóság szándékos megtévesztése esetén az utólagos önellenőrzés a költségvetést károsító cselekmény büntetőjogi következményeinek elhárítására nem alkalmas (*EBH 2004.1106. elvi döntés*), így a védők által felhívott önrevízió tartalma nem volt figyelembe vehető. Mindezek alapján tehát az igazságügyi könyvszakértő véleményével kapcsolatos elsőbírósági álláspont is helyes volt. Törvényesen került sor ezért az új szakértő kirendelését célzó védői indítványok elutasítására.
- [59] Ilyen előzményi adatok, illetve körülmények feltárását követően kellett az elsőfokú bíróságnak állást foglalnia abban a kérdésben, hogy a vádlottak tudtak-e a bűncselekmény elkövetéséről. E tekintetben pedig helyesen vont következtetést a vádlottak tudattartalmára.
- [60] A fentiekben egyébként helyesen megállapított tényállás néhány ponton mégis kiegészítésre szorult.
- [61] Észlelte a másodfokú bíróság, hogy az elsőfokú bíróság a kft4. esetében elmulasztotta feltüntetni a tényállásban, hogy mi volt a gazdasági társaság fő tevékenységi köre, illetve szerepelt-e a tevékenységi körei között az a tevékenység, mellyel kapcsolatban számlát állított ki a gazdasági partnerei felé. Ezért ezzel az ítélet erre vonatkozó [42] pontját a kft4. cégmásolata alapján kiegészítette (*a nyomozás iratai III. kötete 521. oldal*). Ebből pedig

megállapítható, hogy a kft4. jogosult volt személyi biztonsági tevékenység körében is bizonylatok kiállítására.

- [62] Az ítélet IX. tényállási pontja ugyanakkor nem tartalmazza pontosan azt a magatartást, amellyel Terhelt8 VIII. r. vádlott a kft4. 2016. évi vagyoni helyzetének áttekintését, illetve ellenőrzését meghíúsította. Ezért azt a másodfokú bíróság a nyomozati iratok XIII. kötete 343. oldalán található igazságügyi könyvszakértői véleményben foglaltak rögzítésével kiegészítette.
- [63] Az elsőfokú bíróság ügydöntő határozatának meghozatalát követően a másodfokú eljárásban Terhelt3 III. r. vádlott 5.000.000 forintot, Terhelt4 IV. r. vádlott 6.585.510 forintot, míg Terhelt9 IX. r. vádlott 500.000 forintot – az esetlegesen megállapított adóhiány mértékének csökkentése céljából – önként befizetett az elsőfokú, illetve a másodfokú bíróság letéti számlájára, melyet ekként a másodfokú bíróság a tényállásban rögzített.
- [64] A fentiekben kiegészített tényállás a Be. 593. § (3) bekezdése értelmében a másodfokú eljárásban is iránymű volt.

[65] V.

- [66] E tényállásból az elsőfokú bíróság helyesen vont következtetést a vádlottak büntetőjogi felelősségére. Következésképpen a bejelentett fellebbezések a vádlottak felmentését célzó részükben nem voltak megalapozottak.
- [67] Törvényesen került sor a gazdálkodás rendjét sértő bűncselekmények tekintetében a felmentő rendelkezések meghozatalára is. Az elsőfokú bíróság ezzel kapcsolatban helytállóan fejtette ki, mely szerint az e tényállási pontoknál érintett vádlottak esetében nem bizonyítható, hogy magatartásukkal a számvitel rendjét sértő tettesi magatartást fejtettek volna ki, vagy ahhoz bármilyen módon segítséget nyújtottak volna.
- [68] A bűncselekmények jogi minősítése kapcsán a törvényszék helytállóan ismerte fel, hogy a szabálytalanul működő cégek mögött nem az észszerű gazdálkodás körébe tartozó döntés, hanem az adójogszabályok kijátszása folytán a költségvetés megkárosításának célja állt; a gazdasági társaságok tehát olyan működést folytattak, amely során tisztában voltak azzal, hogy részben az általános forgalmi adó befizetési kötelezettségüknek, részben pedig a járulékfizetési kötelezettségüknek egyáltalán nem fognak eleget tenni.
- [69] A bűncselekmények minősítése ezért mindenben megfelel a büntető anyagi jogszabályoknak.
- [70] E körben mindössze a Btk. 345. §-ában meghatározott hamis magánokirat felhasználásának vétsége tekintetében szorult az elsőfokú bíróság ítélete helyesbítésre.
- [71] Nem pontos a jogi indokolásának az a része (az ítélet [419] pontja), mely szerint e bűncselekmény akkor válik befejezetté, amikor a hamis vagy valótlan tartalmú okiratokat az adóbevallás körében tett nyilatkozat benyújtásával felhasználják. A következetes bírói gyakorlatot tükröző BH 2013.176. számú jogeset ugyanis abban a körben is útmutatást ad a jogalkalmazás számára, hogy a fiktív számlának az adóbevallás alapját képező könyvelésben történő elhelyezése, rögzítése már felhasználásnak minősül akkor is, hogy maga a számla nem kerül az adóhatósághoz benyújtásra, csak az annak alapján kiállított bevallás.
- [72] Erre figyelemmel – egyetértve a fellebbviteli főügyész indítványának erre vonatkozó részében foglaltakkal – a valótlan tartalmú okiratok könyvelésbe való beállításával, bármely további magatartás kifejtése nélkül a bűncselekmény befejezetté vált. A hamis vagy valótlan

tartalmú okiratok ugyanis nemcsak a költségvetést károsító, hanem egyéb – így különösen a gazdálkodás rendjét sértő – bűncselekmény vonatkozásában is alkalmasak joghatás kiváltására, ezért a könyvelés iratai között történő elhelyezésük a felhasználás törvényi fogalmát kimeríti.

- [73] Mindezekre figyelemmel a másodfokú bíróság az elsőfokú bíróságnak e közbizalom elleni bűncselekmény befejezettségével kapcsolatos álláspontját a jogi indokolásból mellőzte.

[74] **VI.**

- [75] Annak ellenére, hogy nem a bűncselekmények jogi minősítésébe tartozó jogkérdés, mégis a büntetés kiszabását megelőzően szükséges részletesebben is foglalkozni a bünszervezet kérdésével. Ennek oka, hogy a Btk. Általános része olyan jogkövetkezményeket rendel a bünszervezetben történő elkövetéshez – a Btk. 91. § (1) bekezdése értelmében a bűncselekmény büntetési tétele felső határának kétszeres emelésével; a Btk. 37. § (3) bekezdés b) pontjának bb) alpontja szerint a szabadságvesztés végrehajtási fokozatának fegyházban történő meghatározásával, valamint a Btk. 38. § (4) bekezdés c) pontja alapján a feltételes szabadság kedvezményének kizárásával –, melyek az elkövetőre nézve szigorúbb elbírálást vonnak maguk után.

- [76] Ezzel kapcsolatban az elsőfokú bíróság az ítéletének indokolásában kifejtette, hogy a bünszervezet törvényi tényállási elemei közül a konspiratív működés hiányzik, ekként – a Btk. 459. § (1) bekezdésének 1. pontjában meghatározott – törvényi feltételek hiányában a vádlottakkal szemben a bűncselekmény bünszervezetben történő elkövetését nem látta megállapíthatónak. Ezt a véleményét egyébként a védők is osztották, és perbeszédeikben valamennyien arra hivatkoztak, hogy a konspiratív elkövetés mellett a hierarchikus szervezeti felépítés sem volt megállapítható.

- [77] Ezzel szemben a fellebbviteli főügyészség képviselője perbeszédében arra hivatkozott, hogy a bünszervezet Btk. 459. § (1) bekezdés 1. pontjában meghatározott törvényi fogalmának valamennyi eleme megvalósult, és ekként a vádlottakkal szemben a bűncselekmények bünszervezetben történő elkövetésének megállapítására tett indítványt.

- [78] A másodfokú bíróság osztotta a fellebbviteli főügyészség jogorvoslati kérelmében kifejtett álláspontját.

- [79] E tekintetben téves az elsőfokú bíróság e körben kifejtett indokolása. Abban ugyanis arra hivatkozott, hogy a hasonló ügyekből levont tapasztalatok alapján a vád tárgyát képező cégek esetében a konspiratív működés nem nyert bizonyítást annak ellenére sem, hogy egyes lényeges körülmények erre utaltak; így többek között, hogy a vádlottak viszonylagosan jól körülhatárolt feladatokat láttak el, és a bűncselekményből származó előnyből részesültek, másrészt pedig szándékosan olyan internet alapú kommunikációs alkalmazást használtak – a Signal üzenetküldő rendszert –, melyről köztudott, hogy az ezzel küldött kommunikáció tartalmának megismerése a hatóságok részére nehézséget okoz (az ítélet [382] pontja).

- [80] Emellett az ügyben szereplő cégláncolat híján volt azoknak a jellemzőknek, melyek általánosságban a cselekmény pusztá eltitkolásán túlmutató és a felderítést nehezítő tényezőkként lettek volna értékelhetőek. Ekként álláspontja szerint a stróman ügyvezetők alkalmazására ugyan sor került, de nem történt meg e társaságok rövid idő után történő tervszerű lecserélése, sem a fantomizálásuk. Ekként nem érvényesült az ún. *missing trader*, tehát a *bukó cégek* gyakorlata sem annak ellenére, hogy e körben a településnévli

székhelyszolgáltatók igénybevételére, illetve a kft4. ukrán állampolgárra történő átruházására is sor került. Összességében tehát a jelen ügy sajátosságai miatt a konspiratív elem hiányzott az elkövetésből.

- [81] Mindezekkel az ítéltábla nem értett egyet.
- [82] A Btk. 459. § (1) bekezdésének 1. pontja szerint bünszervezet: a legalább három személyből álló, hosszabb időre, hierarchikusan szervezett, konspiratíván működő csoport, amelynek célja ötévi vagy ezt meghaladó szabadságvesztéssel büntetendő szándékos bűncselekmények elkövetése. E módosítás 2019. július 10. napján lépett hatályba.
- [83] A hatályos törvény ugyanakkor nem tartalmaz értelmező rendelkezést sem a hierarchikus szervezettség, sem a konspiratív működés fogalmi elemeihez, ezek értelmezése tehát a jogalkalmazó, jelen esetben a bíróság feladata.
- [84] A bünszervezet fogalmi elemei közül a hosszabb időre szervezettség, illetve a bünszervezetben résztvevők száma nem kíván részletesebb indokolást annak ellenére, hogy a védők közül volt, aki a hosszabb időre szervezettséget is vitatta. A másodfokú bíróság álláspontja szerint a tényállásban megállapított közel 2 évet felölelő elkövetési idő megfeleltethető a törvényhozó által előírt hosszabb időre való szervezettségnek, míg a bűncselekményben résztvevők száma a hármat meghaladta.
- [85] A harmadik törvényi feltétel, legalább ötévi szabadságvesztéssel büntetendő szándékos bűncselekmény elkövetése, mint célzat szintén fennáll, hiszen valamennyi érintett vádlott terhére megállapítható volt a költségvetést károsító bűncselekmény elkövetésében való részvétel, melynek mindegyikére a törvény ötévi szabadságvesztés kiszabását teszi lehetővé.
- [86] Részletesebb elemzést igényel ugyanakkor a konspiratív működés, illetve a hierarchikus szervezettség, mint két új törvényi fogalmi elem, különösen annak fényében, hogy az egyik megállapítását az elsőfokú bíróság maga is mellőzte. Az 1978. évi IV. törvény és a hatályos törvényi meghatározás egybevetése és a módosító törvény miniszteri indokolása alapján az állapítható meg, hogy a törvényhozó célja – a jelenleg hatályos szöveg két fogalmi eleme az újonnan bevezetett, a szervezett szóhoz kapcsolódó *hierarchikusan* határozószó és az összehangolt működés helyébe lépő *konspiratív működés* kodifikálásával – a bünszervezet megállapításának szigorúbb feltételekhez kötése, következőképpen megnehezítése volt.
- [87] A másodfokú bíróság ezért – visszautalva a Btk. 2. §-ában meghatározott időbeli hatállyal kapcsolatban tett elsőbírósági megállapításokra is – maga is vizsgálta, hogy az ügyészség által bünszervezetben bűncselekményeket elkövető megvádolt személyek cselekvősege a szigorúbb – következőképpen a vádlottak számára kedvezőbb feltételeknek megfelel-e. Ezzel kapcsolatban pedig osztotta az elsőfokú bíróság véleményét, mely szerint a Btk. 2. § (2) bekezdésébe foglalt visszaható hatály alkalmazásának van helye.
- [88] A másodfokú bíróság a *hierarchikus szervezet* értelmezésénél e fogalom jelentéséből indult ki. Eszerint hierarchia: rangsor, valamilyen szempont alapján alá- és fölérendeltségi viszony. A hierarchikus szervezeti felépítés tehát nem más, mint alá-fölérendeltségi viszonyokon alapuló szervezet, mely minimálisan egy irányító és egy végrehajtói szintet feltételez. A Kúria Bhar.III.571/2019/41. számú eseti döntése szerint, ha akár egyetlen résztvevő szervező, koordináló, irányító szerepe megállapítható a feladatok megoszlása során, akkor ez már olyan alá-fölérendeltséget jelentő személyi kapcsolatnak tekinthető, amely megalapozhatja a bünszervezet megvalósulását az új fogalom szerint is. Mindezek alapján látta megállapíthatónak már az elsőfokú bíróság is Terhelt2 II. r. vádlott vezető, valamint az alsóbb szinteken azonosított vádlottak szerepét a bűncselekmény-sorozatban, amellyel a másodfokú bíróság maga is egyetértett.
- [89] A konspiratív működés olyan tevékenység, melynek lényege, hogy az elkövetők személye, illetve az általuk elkövetett bűncselekmények titokban maradjanak, a kívüllág számára ne

legyenek fel- és megismerhetőek, továbbá a szervezet működéséről ne kerüljenek ki információk. A Kúria ebben a kérdésben akként foglalt állást a már fentebb hivatkozott eseti döntésében, hogy a csoport konspiratív működése lényegében a korábbi összehangolt működés fogalmának feleltethető meg, amennyiben az a külvilág előtt rejtve valósul meg, de nem jelenti a teljes szervezet minden tagjával való együttműködést, hanem az egyes cselekményekhez rendelt személyek összehangolt tevékenységét feltételezi.

- [90] Jelen ügyben a konspiratív működés – ellentétben az elsőfokú bíróság által elfoglalt állásponttal – nem abban öltött testet, hogy a bűnszervezet tagjai egymást csak a szükséges és elengedhetetlen mértékig ismerték, vagy olyan technológiát vettek igénybe a kommunikáció során, melyet nem lehet titkosszolgálati módszerekkel kifürkészni. A szervezet működésének *konspiratív jellegét* az adta, hogy a Terhelt2 II. r. vádlott által létrehozott és irányított céghálózat működése a törvényesség látszatát keltette. A cégbíróságon szabályszerűen bejegyzett gazdálkodó szervezeteket ugyanis nem lehet titokban, a külvilág szeme elől rejtve működtetni, ez fogalmilag kizárt. Ahhoz azonban, hogy ezeknek a cégeknek a tényleges rendeltetése, bűnös tevékenysége ne derüljön ki, a törvényes működés látszatát kellett kelteni, mégpedig nem általában, hanem kifejezetten az adóhatóság előtt. A tényállásban leírt céghálózat ezért egyértelműen arra jött létre és azért tartották fenn, hogy a törvényes működés látszatát keltsék, mégis akként, hogy a bűnös tevékenységük az adóhatóság elől rejtve maradjon.
- [91] Ezt szolgálta mindenekelőtt az, hogy a cégek többsége tett adóbevallást, ám az abban feltüntetett összeget nem fizette be a költségvetésbe. E körben elkerülte az elsőfokú bíróság figyelmét, hogy a költségvetési csalással érintett vállalkozások többsége már eleve elkésztetten tett eleget adóbevallási kötelezettségének.
- [92] Az adózás rendjéről szóló 2017. évi CL. törvény 2. számú mellékletének I/B/1. és I/B/2. pontjai értelmében a havi adóbevallásra kötelezett a tárgyhót követő hónap 20. napjáig; a negyedéves (évközi) bevallás tételére kötelezett a negyedévet követő hónap 20. napjáig, míg az éves bevallásra kötelezett adóalany a tárgyévet követő év február hónapjának 25. napjáig tehet eleget törvényesen az általános forgalmi adóbevallási kötelezettségének.
- [93] Ezt figyelembevéve megállapítható, hogy az ügyben szereplő kft1. mindkét esetben elkésztetten tett eleget adóbevallási kötelezettségének (ítélet [6] pontja); a kft6. két kivétellel valamennyi esetben késedelmesen tett eleget bevallási kötelezettségének (az ítélet [78] pontja); a kft2. a 2016. december hónapot kivéve valamennyi esetben késedelmesen tett eleget a bevallási kötelezettségének (az ítélet [82] pontja); a kft4. az esetek többségében késve tett eleget adóbevallási kötelezettségének (az ítélet [93] pontja.). Ezzel szemben a kft3 a vád tárgyává tett időszakban valamennyi esetben határidőben teljesítette kötelezettségét. Mindezekből pedig az a következtetés vonható le, hogy a bevallás késedelmes teljesítésével a vádlottak az adóhiány adóhatóság általi észlelésének minél későbbi bekövetkezésére törekedtek.
- [94] A lebukás veszélyének csökkentését jelentette az is, hogy a gazdasági társaságok jelentős része a tevékenységi helyektől távol, ún. székhelyszolgáltató igénybevételével létesített székhelyet, mely ugyancsak annak elkerülésére szolgál, hogy velük szemben gyors és időszerű adóhatósági eljárás elindulhasson.
- [95] Ugyancsak a konspiratív működés megállapíthatóságát erősíti az internetalapú, lenyomozhatatlan kommunikációs program használata, valamint a stróman ügyvezetők alkalmazása is.
- [96] Nem értett egyet ugyanakkor a másodfokú bíróság a törvényszékkal abban, hogy a cégeket ne dobták volna el a működésüket követően, illetőleg azokat nem cserélték le. A tényállásból megállapítható, hogy a kft1. működését időben a kft4., míg a kft2. működését a kft3 belépése

követte. Ez pedig arra utal, hogy a vádlottak tudatosan törekedtek a cégek cseréjére, ezzel is minimalizálva a lebukás veszélyét.

- [97] Azzal sem értett egyet a másodfokú bíróság, hogy a cégek ne *bukó cégek* lettek volna; a terheltek azokat „ne dobták volna el”. Erre utal ugyanis, hogy az ügyben érintett valamennyi céggel szemben hatósági eljárás indult a működésüket követően, mely tény az elsőfokú bíróság egyébként a tényállásban is rögzítette. Így a kft1.-t a cégbíróság 2019. április 25. napi hatállyal; a kft4.-t 2019. december 17. napi hatállyal; a kft7-t 2019. október 12. napi hatállyal; a kft5.-t pedig 2018. október 27. napi hatállyal törölte a cégjegyzékből kényszer törlési eljárás eredményeként (*az ítélet [40], [46], [43], [53] pontjai*). Emellett pedig a kft2.-t 2018. július 25. napi, míg a kft6.-t 2019. április 24. napi hatállyal törölte felszámolás okán (*az ítélet [48], illetve [50] pontjai*). Az érintett cégek közül tehát valamennyi jogutód nélkül szűnt meg, mely éppen arra utal, hogy a vádlottak tudatosan törekedtek azok „eldobására”. Ezt erősíti meg az is, hogy a kft4.-t utóbb Terhelt8 VIII. r. vádlott az ukrán állampolgárságú egyéb érdekelt8ra ruházta át. A másodfokú bíróság véleménye szerint tehát a cégek eldobása nem jár együtt feltétlenül az adott gazdasági társaságok fantomizálásával.
- [98] A fentieket támasztja alá az is, hogy a cégek többségének könyvelése sem volt rendben, sőt, a gazdasági társaságok jelentős részénél a könyvelési anyag sem volt fellelhető.
- [99] Mindezek alapján a másodfokú bíróság szerint a konspiratív működés törvényi feltételei fennálltak, ekként megállapította, hogy a bűncselekmény-sorozatban résztvevő Terhelt2 II. r., Terhelt3 III. r., Terhelt4 IV. r., Terhelt5 V. r., Terhelt6 VI. r., Terhelt7 VII. r., Terhelt8 VIII. r. és Terhelt9 IX. r. vádlottak a terhükre rótt költségvetési csalás büntettét a Btk. 459. § (1) bekezdésének 1. pontjában meghatározott bünszervezetben követték el.

[100] **VII.**

- [101] A bűncselekmény bünszervezetben történő elkövetésének megállapítására figyelemmel változik a vádlottakkal szemben irányadó, a Btk. 81. §-ában meghatározott halmazati büntetési tételkeret és annak középértéke is.
- [102] A Btk. 91. § (1) bekezdése értelmében ugyanis azzal szemben, aki a szándékos bűncselekményt bünszervezetben követte el, a bűncselekmény büntetési tételenek felső határa a kétszeresére emelkedik, de a huszonöt évet nem haladhatja meg. A Btk. 81. § (4) bekezdése szerint pedig, ha ennek feltételei az adott bűncselekmény vonatkozásában fennállnak, a bűnhalmazatban lévő bűncselekmény büntetési tételét a különös, a többszörös és az erőszakos többszörös visszaesőkre, továbbá a bünszervezetben történő elkövetésre vonatkozó rendelkezések alapján a (2) és (3) bekezdés alkalmazását *megelőzően* kell megállapítani.
- [103] A fentiekre figyelemmel a Terhelt2 II. r., Terhelt3 III. r., Terhelt5 V. r., Terhelt6 VI. r., Terhelt7 VII. r. és Terhelt9 IX. r. vádlottakkal szemben a Btk. 81. § (3) bekezdése alapján – figyelemmel a Btk. 91. § (1) bekezdésére is – kiszabható büntetési tétel öt évtől huszonöt évig terjedő; Terhelt4 IV. r. vádlott esetében két évtől huszonnégy évig terjedő, míg Terhelt8 VIII. r. vádlott esetében két évtől huszonkettő évet el nem érő szabadságvesztés.
- [104] A halmazati büntetés mértékének módosulása folytán változik a büntetés Btk. 80. § (2) bekezdése szerinti középértéke is: így Terhelt2 II. r., Terhelt3 III. r., Terhelt5 V. r., Terhelt6 VI. r., Terhelt7 VII. r. és Terhelt9 IX. r. vádlottak esetében 15 évi; Terhelt4 IV. r. vádlott esetében 13 évi, míg Terhelt8 VIII. r. vádlott esetében 12 évi szabadságvesztés.

- [105] A büntetés kiszabásánál irányadó tényezőket az elsőfokú bíróság túlnyomórészt helyesen tárta fel, ám azokat nem a tényleges súlyuknak megfelelően értékelte.
- [106] Helyesen vette figyelembe valamennyi vádlott javára az eljárás elhúzódásában megnyilvánuló időmúlást, hiszen a vádlottak hosszabb időn keresztül álltak büntetőeljárás hatálya alatt, mely a terhükre nem volt értékelhető.
- [107] Ugyancsak helytállóan értékelte valamennyi vádlott terhére a kettőt meghaladó halmazatot. Ugyanakkor a költségvetést károsító bűncselekmény vonatkozásában azt, hogy a bűncselekmény kétszeresen is súlyosabban minősül, a továbbiakban nem lehetett a vádlottak terhére figyelembe venni, hiszen a bünszövegség helyett a terhükre a bűncselekmény bünszervezetben való elkövetését kellett megállapítani.
- [108] Terhelt2 II. r. vádlott esetében beismerő vallomását – annak visszavonására tekintettel – enyhítő körülményként ugyan nem lehetett értékelni, azonban enyhítő hatást lehetett tulajdonítani annak, hogy e nyilatkozata a tényállás (egyben más vádlottak büntetőjogi felelőssége) megállapításának alapjául szolgált.
- [109] Terhelt5 V. r. vádlott esetében további enyhítő körülmény a büntetlen előélete.
- [110] Az elsőfokú bíróság ítéletének kihirdetését követően Terhelt3 III. r., Terhelt4 IV. r. és Terhelt9 IX. r. vádlottak a vagyoni hátrány mérséklése céljából pénzt utaltak át a bíróság letéti számlájára. Ez – a kártérítés összegére is figyelemmel – Terhelt3 III. r. és Terhelt4 IV. r. vádlottak esetében további igen hangsúlyos enyhítő körülményként volt értékelhető, míg Terhelt9 IX. r. vádlott esetében a kártérítés összegére figyelemmel ennek figyelembevételére csak jóval kisebb nyomatékkal kerülhetett sor.
- [111] Mindezek alapján a másodfokú bíróság a vádlottakkal szemben alkalmazott joghátrányt – Terhelt3 III. r. és Terhelt4 IV. r. vádlottak kivételével, különös figyelemmel a bünszervezetben történő elkövetés megállapítására is – eltúlzottan enyhének találta, ezért azt Terhelt2 II. r., Terhelt5 V. r., Terhelt6 VI. r., Terhelt7 VII. r., Terhelt8 VIII. r. és Terhelt9 IX. r. vádlottak esetében – a foglalkozástól eltiltásra és a pénzbüntetésre vonatkozó rendelkezések érintetlenül hagyása mellett – súlyosította, mely magában foglalta mind a szabadságvesztés, mind pedig a közügyektől eltiltás mellékbüntetés tartamának megemelését.
- [112] A bünszervezetben történő bűnelkövetés egyik következménye, hogy a Btk. 86. § (1) bekezdésének b) pontja alapján a szabadságvesztés próbaidőre történő felfüggesztése kizárt. Erre figyelemmel mellőzni kellett Terhelt8 VIII. r. vádlott esetében a szabadságvesztés végrehajtásának felfüggesztésével kapcsolatos rendelkezéseket.
- [113] A Btk. 38. § (4) bekezdésének c) pontja értelmében nem bocsátható feltételes szabadságra az, aki a bűncselekményt bünszervezetben követte el; ezért a vádlottak a kiszabott szabadságvesztésből feltételes szabadságra nem bocsáthatók.
- [114] A Btk. 74. § (1) bekezdésének a) pontja értelmében vagyonek Kobzást kell elrendelni arra a bűncselekmény elkövetéséből eredő vagyona, amelyet az elkövető a bűncselekmény elkövetéses során vagy azzal összefüggésben szerzett.
- [115] Miután Terhelt3 III. r. és Terhelt4 IV. r. vádlottak a velük szemben alkalmazott vagyonek Kobzás összegénél magasabb összegben járultak hozzá a vagyoni hátrány megtérítéséhez, az ítéltábla mellőzte velük szemben a vagyonek Kobzás alkalmazását, hiszen a bűnös úton szerzett gazdagodásukat önként megfizették. Terhelt9 IX. r. vádlott esetében pedig az általa teljesített befizetés összegével a vele szemben alkalmazott vagyonek Kobzás mértékét csökkentette a másodfokú bíróság.
- [116] E három vádlott által befizetett és letétként kezelt pénzüsszegeket a másodfokú bíróság a bíróságon kezelt letétekről szóló 27/2003. (VII. 2.) IM rendelet 33-34. §-ai alapján a Nemzeti Adó- és Vámhivatal részére rendelte átutalni.

- [117] Észlelte a másodfokú bíróság, hogy Terhelt7 VII. r. és Terhelt8 VIII. r. vádlottak esetében a bűnügyi költség helytelenül került megállapításra, hiszen e vádlottak esetében az elsőfokú bíróság nem vette figyelembe a költségjegyzék 45., illetve 46. tételében szereplő költségeket, mellyel e vádlottak által külön fizetendő bűnügyi költség összegét meg kellett emelni.
- [118] Helyesen alkalmazta ugyanakkor a jogszabályt az elsőfokú bíróság Terhelt2 II. r., Terhelt3 III. r., Terhelt4 IV. r., Terhelt6 VI. r. és Terhelt9 IX. r. vádlottak által egyetemlegesen, illetve Terhelt7 VII. r. és Terhelt8 VIII. r. vádlottak által egyetemlegesen fizetendő bűnügyi költség vonatkozásában, azonban ezzel kapcsolatban az elsőfokú bíróság számítási hibát vétett, ezért azt a másodfokú bíróság a Be. 453. § (6) bekezdése alapján – figyelemmel a Be. 453. § (1) bekezdésére is – kijavította.
- [119] Az elsőfokú bíróság egyéb – a pénzbüntetéssel és a foglalkozástól eltiltással, a pénzbüntetés szabadságvesztésre történő átváltoztatásával, a vagyonek kobzással, a zár alá vétel feloldásával, a bűnjelekkel, valamint az egyéb bűnügyi költséggel kapcsolatos – rendelkezései törvényesnek bizonyultak.
- [120] Mindezek alapján a másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság fellebbezésekkel megtámadott ítéletét a Be. 606. § (1) bekezdése alapján megváltoztatta, míg egyéb törvényes rendelkezéseit a Be. 605. § (1) bekezdése alapján helybenhagyta.
- [121] A Be. 613. § (1) bekezdése alapján kötelezte a másodfokú bíróság Terhelt7 VII. r. és Terhelt8 VIII. r. vádlottakat a másodfokú eljárásban a kirendelt védőik fellépésével felmerült bűnügyi költség megfizetésére.

P é c s, 2023. november 21.

Dr. Tóth Sándor s.k. a tanács elnöke, Dr. Hudvágner András s.k. előadó bíró, Dr. Bencze Beáta s.k. bíró

A Pécsi Törvényszék 22.B.24/2020/166. számú ítéletének Terhelt2 II. r., Terhelt3 III. r., Terhelt4 IV. r., Terhelt5 V. r., Terhelt6 VI. r., Terhelt7 VII. r., Terhelt8 VIII. r., Terhelt9 IX. r. vádlottakra vonatkozó része a Pécsi Ítéltábla Bf.III.55/2023/20. számú ítélete folytán – az abban írt változtatásokkal – a 2023. évi november hó 21. napján jogerőre emelkedett és végrehajthatóvá vált.

Dr. Tóth Sándor s.k.
a tanács elnöke